કિસી કી જાસુસી કરના હરામ હે

ઈફાદાતઃ હઝરત મુફતી અહમદ ખાનપુરી દા.બ.

લીપ્યાન્કરઃ મવલાના અબ્દુર્રહીમ અબ્દુર્રઉફ નાડા (સુરતી)
કોમ્પોઝીંગઃ સલીમ ઈસ્માઈલ રાવત
નાશિરઃ મકતબા અશરફ, સુરત.

પેશે લફઝ

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

હઝરત અકદસ મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપુરી દા.બ. કા રીયાઝુસ્સાલીહીન કા મકબૂલ દરસે હદીષ સાલોં સે મસ્જિદે અન્વાર મેં ચલ રહા હે ઓર બહુત સારે હઝરાત કો ઈસ્સે ફાઈદા પહુંચ રહા હે ખુસૂસી તૌર પર હમ જૈસે તલબા કો અલ્લાહ હઝરતે અકદસ કે ફૈઝ સે હમ સબકો મુસ્તફીઝ ફરમાયે. ઈન્હી દરસોં મે સે ઈસ દરસ કી ઈફાદિય્યત કો દેખતે હૂવે અલ્લાહ ને દિલ મે યે બાત ડાલી કે ઈસકો શાયે કિયા જાયે મખ્દૂમી વ મુરશીદી સે જબ ઈસ બાત કા ઈઝહાર કિયા તો અલ્હમ્દુલિલ્લાહ હઝરત વાલા નેં મસર્રત કા ઈઝહાર કરતે હૂવે દુવાઓં કે સાથ ઈજાઝત મહરમત ફરમાઈ ફલિલ્લાહિલ હમ્દુ વલહુશ્શુક્રૂ. આપ તમામ હઝરાત સે દુઆ કી દરખ્વાસ્ત હે કે અલ્લાહ ઈસ કો કબૂલ ફરમાકર આખિરત મેં મગ્ફિરત કા ઝરીયા બનાયે ઓર હઝરત અકદસ કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા કદર દાની નસીબ ફરમાયે, ઓર હઝરત અકદસ કે સાયે આતિફત કો ખૂબ સિહત ઓર આફિયત કે સાથ બાકી રખ્ખે આમીન.

નોંધઃ ગુજરાતી જાન્નેવાલે હઝરાત કી સહૂલત કે લિયે બાઝ જગાહ ઉર્દુ કે મુશકીલ અલ્ફાઝોં કો બદલ કર ગુજરાતી કે આસાન અલ્ફાઝ લિખે હે.

ઈસ લિયે તમામ કારિઈન ઈસકો ઉર્દુ અદબ કા રિસાલા ન સમઝે બલ્કે દીન કી બાત કો સમજને ઓર સમજાને કા રિસાલા સમઝેં.

ફકત તાલિબે દુઆ
અબ્દુર્રહીમ સુરતી નાડા.

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ نَحۡمَدُہٗ وَنَسۡتَعِیۡنُہٗ وَنَسۡتَغۡفِرُہٗ وَنَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنۡ شُرُوۡرِ أَنۡفُسِنَا وَمِنۡ وَسَیِّئَاتِ أَعۡمَالِنَا، مَنۡ یَّهۡدِہِ اللّٰہُ فَلَا مُضِلَّ لَہٗ، وَمَنۡ یُّضۡلِلۡہُ فَلَا هَادِیَ لَہٗ، وَأَشۡهَدُ أَنۡ لَّا إِلٰہَ إِلَّا اللّٰہُ وَحۡدَہٗ لَا شَرِیۡکَ لَہٗ، وَأَشۡهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبۡدُہٗ وَرَسُوۡلُہٗ، صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَعَلٰی اٰلِہٖ وَأَصۡحَابِہٖ وَبَارِکۡ وَسَلِّمۡ تَسۡلِیۡمًا کَثِیۡرًا کَثِیۡرًا۔ امابعد.

કિસી કી જાસુસી કરના હરામ હે લોગોં કે અહવાલ કી ટોહ મે રેહના ઉનકે હાલાત કો માલૂમ કરને કે લિયે જુસ્તજૂ ઔર કોશિશ કરના ઔર કોઈ આદમી અગર અપની બાત સુન્ના નહી ચાહતા હો ફિર ભી ઉસકો સુન્ને કી કોશિશ કરના યે દોનો બાતેં મના હે.

સુરે હુજુરાત કી આયત તરજુમા જાસૂસી મત કરો કિસીકી હાલત ઔર ખબર માલૂમ કરને કી કોશિશ મત કરો.

સૂરે અહઝાબ કી આયત તરજુમા જો લોગ ઈમાન વાલે મરદોં ઔર ઔરતોં કો તકલીફ પહુંચાતે હે બગૈર ઈસકે કે ઈન્હોંને કોઈ ઐસા કામ કિયા હો જિસ્કી વજાહ સે વો ઈસ તકલીફ કે હકદાર બન્તે હે તો ઐસે લોગોં ને અપને ઉપર જૂઠ ઔર સરીહ ગુનાહ કા બોઝ ઉઠા લિયા માલૂમ હૂવા કે જો લોગ દૂસરોં કી બાતેં સુન્ને કી કોશિશ કરતે હે યા ઈનકે હાલાત કી ટોહ ઔર જુસ્તજૂમે લગે રેહતે હે ગોયા વો ઈનકો એક તરહ કી તકલીફ પહુંચાતે હે.

ઈસ સિલેસિલે મે અલ્લામા નવ્વી રહ. ને હઝરત અબૂ હુરૈરા(રદી) કી એક રિવાયત પૈશ ફરમાઈ હે આગે દો ઉન્વાન કાઈમ કરેગે મુસલમાનોં કે સાથ બિલા વજાહ બદગુમાની મે મુબ્તેલા હોના શરીઅતમે મના હે.

તહસ્સુસ ઔર તજસ્સુસ હરામ હે હઝરત અબૂ હુરૈરા(રદી) ફરમાતે હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા બદગુમાની સે બચો ઈસ લિયે કે બદગુમાની સબ સે જૂઠી બાત હે ઔર લૌગોં કે હાલાત માલૂમ કરને કી જુસ્તજૂ મત કરો ઔર દુનીયા કી ચીઝોં કે હાસિલ કરને મે આપસ મે રેસ ના કરો ઔર હસદ મત કરો ઔર આપસ મે અદાવત ઔર દુશ્મનીયાં મત રખ્ખો ઔર એક દૂસરે કો પીઠ ના દિખાવો ઔર અલ્લાહ કે બંદે ઔર ભાઈ બનકે રહો જૈસા કે અલ્લાહ ને હુકમ દિયા હે એક મુસલમાન દૂસરે મુસલમાન કા ભાઈ હે ના તો વો ખૂદ ઈસ પર ઝુલ્મ કરે ઔર ના ઈસકો બેયારો મદદગાર છોળે ઔર ના ઈસકો હકીર સમજે ઔર ચૂંકે તકવા ઝાહિર મે તો નઝર નહી આતા ઈસ લિયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને અપને સીને કી તરફ ઈશારા કરકે ફરમાયા તકવા યહાં હે ફિર ફરમાયા એક આદમી કી બુરાઈ કે લિયે ઈતના હી કાફી હે કે વો અપને મુસલમાન ભાઈ કો હકીર સમજે એક મુસલમાન પૂરા કા પૂરા દૂસરે મુસલમાન પર હરામ હે ઈસ્કા ખૂન ભી ઈસકી ઈઝઝત ભી ઔર ઈસ્કા માલ ભી ફિર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા અલ્લાહ તુમ્હારે જિસ્મોં કો ઔર તુમ્હારી સૂરતોં કો નહી દેખતે બલ્કે વોતો તુમ્હારે દિલો કો ઔર તુમ્હારે આમાલ કો દેખતે હે.

ઈસી રિવાયત કે બાઝ અલ્ફાઝ દૂસરી રિવાયત મે હે જિસ્મે એક જુમ્લા યે હે ઔર અગર ખરીદને કા ઈરાદા ના હોતો ખામોખાહ ઈસ ચીઝ કા ભાવ બળાને કે લિયે કીમતેં મત લગાવો ઔર એક રિવાયત મે યે ભી હે એક દૂસરે કે સાથ કતેતાલ્લુક મત કરો ઔર એક આદમીને કોઈ ચીઝ ખરીદ લીહો તો ફિર દૂસરા આદમી ઈસકો ના ખરીદે.

ઈફ્રાદાતઃ કિસીકે મુતાલ્લિક કિસી ગુનાહ કી કોઈ ઐસી બાત સોચના જિસ્કો હમને અપની આંખો સે કરતે હૂવે નહી દેખા હે યા કોઈ ગુનાહ કી બાત કરતે હૂવે હમને અપને કાનોં સે નહી સુના હે ઈસી કો બદગુમાની કેહતે હે ઔર ઈસ કી શરીઅત ઈજાઝત નહી દેતી હે બલ્કે જો ચીઝ હમારે સામને પેશ આયી હો ઈસ્કે મુતાલ્લિક ભી ચશ્મપોશી સે કામ લૈને કી હિદાયત હે.

બાઝ લૌગોં કી આદત હોતી હે કે દૂસરોં કે મુતાલ્લિક મુખ્તલિફ વસાવિસ ઔર ખિયાલાત મે મુબ્તેલા રેહતે હે ઔર સોચતે હે ઈસ્ને યે કિયા હોગા ફલાંને વો કિયા હોગા ઈન્કે મુતાલ્લિક મહઝ ગુમાન કરતે હે ઐસે ગુમાન કી બુનીયાદ પર કિસી પર તોહમત લગાને કી શરીઅત ઈજાઝત નહી દેતી બદગુમાની હરામ કામ હે જિસ સે મના કિયા ગયા હે.

લૌગોં કે હાલાત માલૂમ કરને કી જુસ્તજૂ મત કરો યહાં દો લફ્ઝ તહસ્સુસ ઔર તજસ્સુસ ઈસ્તેમાલ કિયે ગયે હે તજસ્સુસ કે મુતાલ્લિક લિખ્ખા હે કે હાથ સે કિસી ચીઝ કે છૂને કો કેહતે હે યાની હાથ સે કિસીકે હાલાત માલૂમ કરને કી કોશિશ કરના ઔર તહસ્સુસ હવાસ સે માખૂઝ હે યાની આંખ કાન વગૈરા હવાસ કે ઝરીયા લૌગોં કે હાલાત કો માલૂમ કરને કી કોશિશ કરના.

બાઝ હઝરાત ફરમાતે હે લૌગ જો ચીઝ હમ સે છુપાને કા એહતેમામ કરેં ફિર ભી હમ ખૂદ આગે બળકર ઈસકો માલૂમ કરને કી કોશિશ કરેં ઈસકો તજસ્સુસ કેહતે હે ઔર આમ હાલાત મે કિસી ચીજ કે માલૂમ કરને કે લિયે કોશિશ કરને કો તહસ્સૂસ સે તાબીર કિયા ગયા હે.

ખુલાસા યે કે લૌગોં કે અહવાલ માલૂમ કરને કે લિયે ટોહ મે લગે રેહને કી કોશિશ કરને કો જાસૂસી ઔર તજસ્સુસ સે તાબીર કિયા ગયા હે શરીઅત ઈસકી બિલ્કુલ ઈજાઝત નહી

દેતી યે હરામ હે ઔર ઈસ પર બળી સખ્ત વઈદ આયી હે હાં કિસીકે મુતાલ્લિક અગર યે અંદેશા હો કે ઈસકી તરફ સે હમે જાની યા માલી નુકસાન પહુંચાને કી ભરપૂર કોશિશ હો રહી હે લિહાઝા ઈસકી ઈન બુરી તદબીરોં સે અપને આપકો બચાને કે લિયે ઈસકી ઈન બુરી તદબીરોં કો માલૂમ કરને કી કોશિશ કી જાયે તો ઈસકી શરીઅત ઈજાઝત દેતી હે.
ઔર દુનીયા કી ચીઝોં કે હાસિલ કરને મે માલ ઔર દૌલત કી ઝિયાદતી મે ઓહદા ઔર મન્સબ હાસિલ કરને કે લિયે આપસ મે રૈસ ના કરો મસલન ઈસ ને ફલાં ઓહદા હાસિલ કર લિયા વો હમારી કમીટી કા સદર બન ગયા તો મૈં ભી સદર બન જાઉ ઈસ કે લિયે આપસ મે મુકાબલા કરના જૈસે દૌરે હાઝિર મે જમહુરીયત કે નામ પર જો ઈલેકશન હોતે હે ઈસકો શરીઅત પસંદ નહી કરતી ઈસ્લામ મે તો ઓહદોં કી તકસીમ કા બાકાયદા હક સાહિબે ઈખ્તિયાર બાદશાહે વકત યા હાકિમે વકત કો દિયા ગયા હે કે વો જિસ્કે અંદર ઈસ ઓહદા કી ઝિમ્મેદારીયોં કો પૂરા કરને કી સલાહીયત દેખે ઔર ઈસ ઔહદા કે તકાઝે પૂરા કરને કે લિયે જિન સિફાત કી ઝરૂરત હે વો સિફાત જિસ કે અંદર પાયે ઈસી કો અપની તરફ સે વો ઓહદા દે ઔર અગર કોઈ સામને સે ચલ કર કિસી ઓહદા કા મુતાલબા કરે તો ઐસે આદમી કો ઓહદા દેને સે મના કિયા ગયા હે.
ચુનાન્ચે હઝરત અબૂ મુસા અશઅરી(રદી) કી રિવાયત હે કે એક મરતબા મૈં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી ખિદમત મે હાઝિર હૂવા મેરે સાથ દો આદમી ઔર ભી હો ગયે મુજે પતા નહી થા કે વો કિસ મકસદ કે લિયે હુઝૂર કે પાસ હાઝરી દે રહે હે વહાં જાકર ઈન્હોને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ સે કિસી ઓહદે પર મુકર્રર કરને કી દરખ્વાસ્ત

રખ્ખી ઈસ પર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા હમ મનાસિબ ઔર ઓહદે ઉન લૌગોં કો નહી દેતે જો અપની તરફ સે મુતાલબા કરેં બુખારી,મુસ્લિમ.
લૈકીન આજકલ તો ઈલેકશન મે ખૂદ હી મુતાલબે કિયે જાતે હે કે મુજે વોટ દો ગોયા ઈસ ઓહદા કો હાસિલ કરને કે લિયે અપને આપ કો પૈશ કરતે હે હાલાંકે શરઈ એતેબાર સે દેખા જાયે તો યે પસંદીદા નહી હે બલ્કે લૌગ ખૂદ હી ઐસે આદમી કો જો ઈસ ઝિમ્મેદારી કો અદા કરને કી સિફાત કા હામિલ હો આગે બળાયેં લૈકીન આમ તૌર પર ઐસે મુકાબલોં મે ઐસે હી લૌગ આતે હે જો ઈસ કે અહલ નહી હોતે ઔર આપ જાન્તે હે કે શરીફ લૌગ તો ઈસ્મે હિસ્સા નહી લૈતે બલ્કે અપને આપકો ઐસી ચીઝોં સે બચાને કી કોશિશ કરતે હે.
બહરહાલ દુનીયા કી માલ ઔર દૌલત ઓહદા દુનીયવી ઈઝઝત ઔર આબરૂ કો બળાને કે લિયે મુકાબ્લા કરના ઔર રેસ કરને સે મના કિયા ગયા હે ઈસ લિયે કે યહી જઝબા આગે જાકર આપસ મે હસદ કો પૈદા કરને વાલા ઔર દુશ્મની કો પૈદા કરને વાલા હોતા હે ઈસી લિયે ફરમાયા હસદ મત કરો જબ રેસ ઔર મુકાબલે હોગે તો હસદ ઝરૂર પૈદા હોગી ઈસ લિયે રેસ ઔર મુકાબલે કી મુમાનઅત કરકે હસદ કી જળ કાટ દી ગઈ હસદ કે મુતાલ્લિક બયાન ગુઝર ચુકા હે ઔર હસદ હી કે નતીજે મે આપસ મે કીના અદાવતેં ઔર દુશ્મનીયાં ભી પૈદા હોતી હે ઈસ લિયે ફરમાયા આપસ મે કીના ઔર દુશ્મનાવત ના રખ્ખો.
એક દૂસરે કો પીઠ ના દિખલાવો ઔર અલ્લાહ કે બંદે ઔર ભાઈ ભાઈ બન કર રહો જૈસા કે અલ્લાહ ને હુકમ દિયા હે કુર્આન કેહતા હે મુસલમાન મુસલમાન કા ભાઈ હે જિસ તરહ એક ભાઈ અપને ભાઈ કે સાથ હર ચીઝ મે હુસ્ને સુલૂક કા

એહતેમામ કરતા હે ઈસી તરહ એક મુસલમાન ભી ઈસ્લામ કી બુનીયાદ પર અપને મુસલમાન ભાઈ કે સાથ હર તરહ કી ભલાઈ કા એહતેમામ કરે.
લૈકીન હમને આજકલ આપસ મે ગિરોહ બંદીયાં ઔર ઈખ્તિલાફાત પૈદા કર રખ્ખે હે કે ફલાં મૈરે વતન કા નહી હે તો મૈં ઈસ્કે સાથ ભલાઈ કયૂં કરૂં ફલાં મૈરી કમ્યૂનિટી કા નહી હે મૈરે ખાનદાન ઔર મૈરી બિરાદરી સે તાલ્લુક નહી રખતા તો મૈં ઈસ્કે સાથ ભલાઈ કયૂં કરૂં ફલાં કી મૈરી સાથ દોસ્તી નહી હે તો મૈં ઈસ્કે સાથ ભલાઈ કયૂં કરૂં હાલાં કે ઈન સારી બુનીયાદોં પર મદદ કરને ઔર સાથ દેને કી શરીઅત ઈજાઝત નહી દેતી હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે મુસલમાન મુસલમાન કા ભાઈ હે ચાહે આપ કી ઉસ્સે કોઈ રિશ્તેદારી નહી હે વો આપ કા હમ વતન નહી હે આપ કી બિરાદરી સે ઉસકા કોઈ તાલ્લુક નહી હે કોઈ દોસ્તી ભી નહી હે લૈકીન વો મુસલમાન હે તો ઈસી નાતે સે ઈસકી મદદ ખૈરખ્વાહી ઔર ભલાઈ કા મામલા કરના હમારે લિયે ઝરૂરી હે ઈસ્લામકે નામ પર એક હક હોતા હે ઈસ્લામને સારી ગિરોહી અસ્બીયતોં ઔર પાર્ટી બંદીયોં ઔર ફિરકા બંદીયોં કો ખતમ કર દિયા.
ઔર આજકલ તો મામલા ઐસા હો ગયા કે વો હમારી પાર્ટી કા હે ઔર હમ જાન્તે હે કે વો હક પર નહી હે બલ્કે ઝાલિમ હે ઔર ઉસી કી ગલતી હે તબ ભી ઉસકે ઝુલમ મે હમ ઉસકા સાથ દેતે હે ઔર વો ભી મદદ કે લિયે પુકારતા હે કે મૈરી બિરાદરી મૈરે રિશ્તેદાર મૈરે વતન વાલો આજાવો હાલાંકે વતન ઔર બિરાદરી કી બુનીયાદ પર આપસ મે એક દૂસરે કો મદદ કે લિયે બુલાના જાહિલીયત કા નારા હે ઔર ઈસી કો અસ્બીય્યત સે તાબીર કિયા ગયા હે.

નારે જાહિલીયત ગઝવએ બનૂલ મુસ્તલક કે મૌકા પર અબ્દુલ્લા બિન ઉબૈયને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે ખિલાફ અન્સાર કો ભળકાને કી કોશિશ કી થી હૂવા યું થા કે ગઝવાએ બનૂલ મુસ્તલક (જિસ્કા નામ ગઝવાએ મુરયસીઅ ભી હે) સે જબ મુસલમાન વાપસ આ રહે થે ઔર ઈસી મે હઝરત આયશા(રદી) કે ઉપર તોહમત વાલા વાકિયા ભી પૈશ આયા થા ઉસ ગઝવા સે વાપસી મે ઐસા હૂવા કે એક જગાહ પર મુસલમાનોં કે લશ્કર ને કિયામ કિયા વહાં પાની કી કમી થી કુચ્છ ઘડોં મે બારિશ કા થોડા સા પાની મૌજૂદ થા જો લૌગ પેહલે પહુંચે ઉન્હોંને પાની કે ઉન ઘડોં કે ઉપર અપના ચમડા ઢાલ વગૈરા ડાલ કર કબ્ઝા કર લિયા ઉસી મે એક અન્સારી ઔર મુહાજિર કા થોડા સા ઝઘડા હો ગયા તો એક મુાહિજરને જો હઝરત ઉમર(રદી) કા ખાદિમ થા એક અન્સાર કો ધપ્પા માર દિયા ઔર ઉન દૌનોં મે લડાઈ તેઝ હો ગઈ તો દૌનો ને અપની અપની જમાત કો મદદ કે વાસ્તે પુકારા જૈસા કે અકસર હોતા હે અન્સારી ને પુકારા એ અન્સાર મૈરી મદદ કે લિયે આવો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે કાન મુબારક મે જબ યે આવાઝ પહુંચી તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા યે જાલિહીય્યત વાલા નારા કૌન લગા રહા હે યાની ગિરોહ કબીલે ઔર જમાત કી બુનિયાદ પર કિસી કો મદદ કે વાસ્તે પુકારને કી ઈસ્લામ ઈજાઝત નહી દૈતા બુખારી/૩૫૧૮ ઈસ્લામ તો હક કી બુનીયાદ પર હિમાયત કરને કા હુકમ દૈતા હે બુખારી/૨૪૪૨

મુસલમાન મુસલમાન કા ભાઈ હે ના ખૂદ ઉસકે સાથ ઝુલ્મો ઝિયાદતી કા મુઆમ્લા કરતા હે ઔર ના ઈસકો ઝાલિમ કે હવાલે કરતા હે બલ્કે હર હાલમે ઉસકી મદદ કરતા હે ઈસી લિએ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા

હા અપને મુસલમાન ભાઈ કી મદદ કરો, વો ઝાલિમ હો યા મઝલૂમ હો એક સહાબીને સવાલ કિયા અગર વો મઝલૂમ હે તો મૈં ઉસકી મદદ કરૂં યે તો સમજ મે આને વાલી બાત હે લૈકીન ઝાલિમ હોતે હૂવે ઉસકી કૈસે મદદ કરૂં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ઝાલિમ કી મદદ યે હે કે ઉસકો ઝુલ્મ કરને સે રોક દો બુખારી ૨૪૪૩ યાની ઝુલ્મ કરકે વો દૂસરે કિસીકે સાથ હી નહી બલ્કે અપને સાથ ભી ઝિયાદતી કર રહા હે ઔર અપના નુકસાન કર રહા હે ઉસકો ઝુલ્મ સે રોકો યે ઉસકી મદદ હૂઈ બહરહાલ ઈસ્લામ કબીલે બિરાદરી યાની જમાત યા પાર્ટી કી બુનીયાદ પર કિસીકી હિમાયત કરને કી ઈજાઝત નહી દૈતા ઉસીકો તાસ્સુબ સે તાબીર કિયા ગયા હે.

ખાનદાન ઔર કબાઈલ કયૂં ખાનદાન કબાઈલ બિરાદરીયાં સબ પેહચાન કે લિયે હે અલ્લાહ કા ઈરશાદ હે કે એ લૌગો હમને તુમકો એક મર્દ (હઝરત આદમ અલ.) ઔર એક ઔરત (હઝરત હવ્વા અલ.) સે પૈદા કિયા હે ઔર ખાનદાન ઔર બિરાદરીયાં પેહચાન કે લિયે બનાયે કે યે ફલાં બિરાદરી કા હે ઔર વો ફલાં બિરાદરી કા હે યે ઈસ લિયે નહી હે કે ઈસકે ઝરીયા એક દૂસરે પર ફખ્ર કરો ઔર અપની બળાઈ જતલાવો કે મૈરા તાલ્લુક ફલાં ખાનદાન ઔર ફલાં બિરાદરી સે હે મૈં ઉચા હૂં ઔર વો નીચા હે બલ્કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફતહે મક્કા કે મૌકા પર જો તકરીર ફરમાઈ થી ઉસ્મે ફરમાયા થા તુમ સબ આદમ કી અવલાદ હો ઔર આદમ મીટ્ટી સે બને થે લિહાઝા કિસી ગોરે કો કાલે પર ઔર કિસી અરબી કો અજમી પર કોઈ ફઝીલત હાસિલ નહી હે અલ્લાહ કે યહાં ઈઝઝત તો તકવા કી બુનીયાદ પર હે ઉસી કો કુર્આન મે ભી ફરમાયા ગયા હે બેશક અલ્લાહ કી નિગાહોં મે તુમમે

સબસે ઝિયાદા શરીફ ઔર ઈઝઝત વાલા વોહે જો તકવા વાલા ઔર અલ્લાહ સે ડરને વાલા હો હમ કિસીકે મુતાલ્લિક કુછ નહી કેહ સકતે કે કૌન તકવા વાલા હે ઈસ લિયે કે તકવા તો દિલ સે તાલ્લુક રખને વાલી ચીઝ હે વોતો અલ્લાહ હી જાન્તા હે ઈસી લિયે ફરમાયા કે તકવા કિસ મે ઝિયાદા ઔર કિસમે કમ હે યે તો અલ્લાહ હી બેહતર જાન્તે હે હમ કિસીકે મુતાલ્લિક કોઈ ફેસલા નહી કર સકતે દિલોં કે હાલ સે અલ્લાહ હી વાકિફ ઔર બાખબર હે ઈસ લિયે કિસીકે મુતાલ્લિક ફેસલા કરને કા હક ઔર ઈખ્તિયાર હમે નહી દિયા ગયા હે.

આજ કલ હમને જો બુનીયાદેં કાઈમ કરદી હે વો સહીહ નહી હે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી તાલીમ યહી હે કે મુસલમાન મુસલમાન કા ભાઈ હે ના તો વોખૂદ ઉસપર ઝુલ્મ કરેગા ઔર ના ઉસકો બેયારો મદદગાર છોળેગા અગર મુસલમાનોં પર કિસી જગાહ ઝુલ્મ હો રહા હે યા કિસી જગાહ કોઈ પરેશાની મે મુબ્તેલા હે ઔર વો આપકો મદદ કે લિયે પુકાર રહે હે ઔર આપમે ઉનકી મદદ કરને કી તાકત હે તો ઉનકી મદદ કરના લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હે અગર મદદ કરને કી તાકત રખને કે બાવૂજુદ આપ ઉનકી મદદ નહી કરતે તો આપ ગુનેહગાર હે.

યે તો સરીહ ધોકા બાઝી હે અગર ખરીદને કા ઈરાદા ના હો તો ખ્વામખ્વાહ ઉસ ચીઝ કે ભાવ બળાને કે લિયે કીમતેં મત લગાવો મસલન એક ચીઝ બેચી જા રહી હે ઔર એક આદમી ફકત ઈસ લિયે ઝિયાદા કીમત બોલતા હે તાકે દૂસરા કોઈ ઉસકો ખરીદ ના સકે જૈસે કહીં નીલામ હો રહા હે એક આદમી કા ઈરાદા ઉસ ચીઝ કે ખરીદને કા નહી હે લૈકીન વો ઉસકા ભાવ ઈસ લિયે બળાતા જા રહા હે તાકે દૂસરે લૌગ ઝિયાદા

ભાવ દે કર ખરીદેં આજ કલ તો વ્યોપારી લૌગ અપને ઐસે ચેલે રખતે હે જો જૂઠા ભાવ બોલતે રેહતે હે તાકે કોઈ ગ્રાહક બેચારા આકર ફંસ જાયે યે કહાં જાઈઝ હો સકતા હે યે તો ખુલા ધોકા હે.

જાસૂસી કરવાના અખ્લાક કો ખરાબ કરને કા ઝરીયા હઝરત મુઆવિયા(રદી) ફરમાતે હે કે મૈને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કો યે ઈરશાદ ફરમાતે હૂયે સુના અગર તુમ મુસલમાનોં કી અંદરોની બાતોં કો માલૂમ કરને કી કોશિશ કરોગે ઉનકી ટોહ મે લગોગે ઔર ઉનકે પીછે પળોગે તો ઉનકે અખ્લાક કો ખરાબ કર દોગે.

ઈફાદાતઃ યે હુકમ માતહતોં કે મુતાલ્લિક હે બાઝ બળોં કી આદત હોતી હે કે હાલાત માલૂમ કરને કે લિયે જાસૂસ લગાયે રખતે હે કે વો કયા કરતા હે ઔર કહાં જાતા હે ઉસકે નતીજે મે ઉનકે અખ્લાક ઔર ખરાબ હોતે હે ઔર ઉનકી આદતેં ઝિયાદા બિગળતી ઔર ફાસિદ હોતી હે યે તરીકા સહીહ નહી હે હાં જો ચીઝ સામને આ જાયે ઉસ પર ઝરૂર ટોકા જાયે ઔર જો ચીઝ સામને નહી આયી ઉસકી ટોહમે લગને કી ઝરૂરત નહી હે મસલન કિસી ઈદારા કા ઝિમ્મેદાર ઔર પ્રિન્સીપલ ઔર મોહતમિમ હે યા કિસી ફેકટરી કા માલિક હે તો અપને માતહતોં કે અંદરૂની હાલાત કી ટોહ મે લગને કી ઝરૂરત નહી હે જો સામને આયે ઉસકે મુતાબિક મામલા કિયા જાયે માલૂમ હૂવા કે જાસૂસી કરવાના ઔર ટોહ મે લગે રેહના બળી ખતરનાક ચીઝ હે.

અંદરૂની હાલાત કો ટટોલને સે હમે મના કિયા ગયા હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઉદ(રદી) કે પાસ એક આદમી કો લાયા

ગયા ઔર આપ સે કહા ગયા ઈસ આદમી કી દાળી મે સે ભી શરાબ ટપક રહી હે ઈસપર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ(રદી) ને ફરમાયા લૌગોં કે અંદરૂની હાલત કે ટ્ટોલને ઔર ઉનકી ટોહમે લગને સે હમે મના કિયા ગયા હે હમે યે નહી કહા ગયા કે લૌગોં કે ઘરોં મે ઘુસ કર યા દરવાઝોં કી દરાળોં મે સે જાંક કર કુછ માલૂમ કરેં લૈકીન અગર કિસી કા કોઈ મામલા હમારે સામને ખુલ કર આ જાયેગા મસલન કિસીકે મુંહ સે શરાબ ટપક રહી હોગી તો ફિર હમ ઉસકી ગિરિફત કરેગે.

વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિહિલ કરીમ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી અજમઈન, આમીન.

